

TRONG NHỜ - ĐỤC...BỎ

Trăm năm sương khói dập dềnh

Thân như bèo bọt lênh đênh biển đời. (Việt Trang)

O Mão xinh xắn từ thuở bé, o có mái tóc dài, mềm, mượt mà; làn da trắng ngần bất kể cái nắng nóng cháy da của miền trung khắc nghiệt. Đôi mắt tròn to, sáng long lanh nhưng ưa nhìn nhất là cái miệng hay cười với chiếc răng khểnh. Mà o Mão hay cười thiệt! O đi bộ từ trường về nhà dài mấy cây số; buổi trưa chỉ có cơm nguội với đĩa rau, tô nước luộc mà o ăn ngon lành còn khe khẽ hát. Không có chuyện chi khiến o tắt nụ cười.

Ngài thi tổ họ tộc của o, quê ở Thanh Hóa, là quan võ tướng phò chúa Nguyễn khai khẩn đất đai Đàng Trong. Ngài dừng chân tại làng cách đây gần 300 năm, lưu truyền đến o được 17 đời. Bởi vậy họ nhà o, con trai đều biết võ. Riêng o Mão được ông Cả Thăng chỉ dạy, o đi đường quyền vừa mạnh mẽ vừa uyển chuyển nhưng ít ai biết điều đó bởi ông Cả dặn:

-Con là gái nhưng lanh, học mau đó. Học để phòng thân thôi. Đừng để ai biết vì môn võ gia truyền ni chỉ dành riêng cho con trai.

Đám con trai cùng trường xì xào:

-Mão đẹp nên làm phách không chịu ai.

O chỉ cười không trả lời. Ngày xưa nghe đồn, họ nhà o có huông: con trai sống không qua tuổi 40, nhiều nhà mất cả một chi họ tộc. Ông cố đi làm ăn xa, học được nghề địa lý; ôn dùi ngòi nhà thờ họ từ dưới trũng lên cao. Từ đó đàn ông có tuổi thọ lên tới 70,80 tuổi nhưng khổ thay con gái lấy chồng cực trần sanh : người chịu cảnh tình duyên trắc trở, kẻ bị chồng đánh đập....nên o ngại lấy chồng gần.

Học xong trung học, o Mão xin :

-Mạ ! Con Liên rủ con lên Cầu Đất ở Dalat làm trong đồn điền trồng cà phê.

- Đi làm cũng được nhưng mần rãng mà chọn chỗ xa rứa

-Trên đó cũng có người làng mình. Con thấy ai rời làng đi làm ăn cũng khảm khá. Mạ cho con đi thử. Khổ thì con quay về.

Bước chân xuống bển xe, O Mão còn đang bỡ ngỡ nhìn quanh:

-Mão! Lên xe.

Ngồi sau lưng bạn, o Mão mê mẩn nhìn rừng thông thẳng tắp, vườn rau xanh mướt, những nếp nhà nhỏ thoáng hiện nằm trên sườn đồi, phía dưới xây bằng gạch hoặc đá, phía trên bằng gỗ thông, trước mỗi cửa nhà là những luống hoa thạch thảo, margarrita, dâm bụt...

Nơi o Mão làm là một đồn điền ở Cầu Đất, cách trung tâm thành phố Dalat chừng 25 cây số, ở độ cao trên 1600 mét nên ngoài những thung lũng chìm trong sương mây, đồi chè trải ngút ngàn, còn là đất trồng cây cà phê Moka. Cà phê Moka thơm đặc biệt, sang trọng,

ngát ngậy, có vị chua một cách thanh thoát dành cho người sành điệu, quý phái; các nước châu Âu và Châu Mỹ ưa chuộng.

O Mão làm ở khu sấy cà phê. Những trái cà phê có màu đỏ tươi được đưa qua máy nghiền để tách vỏ và hạt; hạt cà phê được sấy khô, đánh bóng và phân loại. Hạt tốt đóng vào bao đay chở về nhà máy sản xuất cà phê hòa tan 3 trong 1 ở Saigon. O Mão chịu khó làm lụng, hết việc này o sang làm việc kia. O học việc khá nhanh, nhìn hạt cà phê có thể đánh giá thuộc loại nào, độ ẩm hay trộn tạp chất ra sao.

Dần dà, cô gái Huế có giọng nói ngọt ngào, mặt tươi như hoa, hay hát hay cười chiếm được nhiều tình cảm của mọi người. Công nhân trong đồn điền đa phần làm theo thời vụ, họ được thuê hái cà phê khi mùa thu hoạch đến; chỉ hơn chục người làm quanh năm. Họ sống thương yêu và đùm bọc nhau như người cùng nhà : bác Trai quản lý, cô Hương tạp vụ...Chú Tài lái xe trẻ, khá điển trai:

-Em Mão nè, em có giọng nói ngọt ngào ghê.

O Mão cười:

-Ngọt chi, xứ tui, ai cũng nói như rứa hết.

Chú tài ít nói nhưng chịu khó. Chú đặc biệt chăm sóc o Mão; mỗi khi thấy o Mão khiêng vác bao tải lên giàn sấy, chú giành lấy làm. Chú chở hàng ra Dalat hay Sài Gòn, chú đều có quà mang về cho o Mão. Hai người dần cảm mến nhau. Mùa xuân, họ đi dạo dưới hàng cây cà phê, ngắm hoa trắng ngần mang một vẻ đẹp tinh khiết, hương thơm ngọt ngào.

Sau 3 năm quen biết, o Mão thấy mình may mắn gặp được chú Tài: chú chân thật, không rượu chè, cờ bạc; chú cũng không mặn mà chuyện uống rượu. Chú rất mực thương o; o muốn gì chú cũng chiều:

-Em bằng lòng lấy anh nghe. Anh về nói ba má ra Huế thưa chuyện.

Lễ Vu quy của o Mão tuy không lớn nhưng đầy đủ anh em họ mạc. Ai cũng mừng cho đôi vợ chồng trẻ.

Tiền mừng đám cưới và vốn liếng để dành, hai vợ chồng mua một miếng đất nhỏ, nằm dưới trũng. Chú Tài vẫn đi làm, o Mão ở nhà, trông và chăm cây cà phê. Xong việc, o lái xe Honda vào những nơi xa xôi; o mua cà phê, đem về làm sạch lại đóng thành bao lớn bỏ lại cho đại lý Thanh. Trời không phụ lòng người, o Mão lấy chữ tín để mua bán nên vài năm sau, o mua thêm mấy mảnh đất quanh đó. Hai vợ chồng có 2 đứa con; đủ trai gái nên nhà o rạng ngời tiếng cười.

-Một mình em lo không xuể việc nhà, anh về phụ em. Mình mua xe bán tải, đi vô vùng xa mua cà phê, lấy phân bón từ đại lý bán lại kiếm lời; có xe tiện đưa đón con đi học.

-Ừ! Em tính vậy cũng hay.

Chút và Chít học trên thị trấn cách nhà khá xa. Mỗi sáng, chú Tài chở con đến trường, chú kể chuyện đời lúc nhỏ

-Ngày xưa, nhà ông bà nội nhiều con, lại thời bao cấp nên ba học hết cấp 2 phải đi làm thuê. May mà gặp mẹ Mão nên cuộc sống thanh thoi. Mấy con nhớ chịu khó học nghe. Không có chữ nghĩa ra đời khổ lắm.

O Mão đã có tiếng tăm nên nhiều nhà chớ cà phê tới thẳng nhà o bán. O lại tính:

-Anh nè. Em tính xây một nhà để xây cà phê. Cà phê mình mua về, họ xây đủ kiểu nhiều khi không khô đều. Mình sấy lại, phân loại 1, loại 2 bán theo giá cho các nhà nhà lớn lợi hơn. Với lại mình xây gia công cho mấy nhà chung quanh cũng đỡ tiền điện

-Tính vậy cũng được.

Mỗi năm o Mão về quê vài lần, nhất là ngày chạp mộ của làng. Ngòi Thi Tô được an táng ở *Rú phe dưới*, vùng đất độn phía sau làng, nơi đây cát trắng ít cây lớn nên nắng nóng.

Ngôi mộ của ngài hình chiếc bát úp đường kính hơn 20 mét, cao nửa mét. Trong khu an táng quy tụ hơn 400 ngôi mộ có kiến trúc giống nhau. O Mão cùng mọi người dùng cuốc chĩa và cào tre làm compa quay vòng tròn quanh mộ, sau đó dùng cuốc để đưa cát lên và lấy cào làm láng. Phải mất 3 ngày mới làm xong các mộ phần. O chịu kham khổ để cảm ơn tổ tiên cho mình cuộc sống bình an

Cuộc sống thanh thoi nên o Mão ngày càng đẹp ra, khuôn mặt tươi tắn. Một hôm, chú Tài ngồi khuất sau chiếc tủ, nghe lỏm mấy người làm nói chuyện:

-Ông Tài thiệt có phúc, được người vợ vừa giỏi lại vừa đẹp.

-Ừ. Hết phúc hết hưởng. Vợ đẹp phải biết giữ.

Chú Tài tự dung chột dạ. O Mão thương yêu, chăm sóc gia đình chu đáo nhưng sao chú vẫn có một cảm giác không yên tâm. Chú nhìn o Mão nói chuyện với người mua hàng đậm bực:

-Sao vợ mình cười tươi vậy, giọng nói ngọt sọt. Có mình đứng đây mà còn lẳng lơ.

Chú Tài không ưa vợ chồng O Liên, chú Tân, bạn đồng hương với vợ. Chú nghe mấy người ngồi nói chuyện mô, tê, răng rứa... tự dung nghĩ mình như người ngoài. Chú ám ức: dường như chú Tân hiểu o Mão nhiều hơn chú. Một bữa, chú Tài thấy o Mão đứng trước gương sẫm soi chiếc áo mới:

-Lại may áo mới nữa

-À! Tuần tới đám cưới o Bích, em anh Tân.

Chú Tài nổi cơn ghen, mất lý trí, chú dang tay tát vợ:

-Khi nào cũng Tân, Tân...

Dù bất ngờ nhưng o Mão phản xạ nhanh, o né sang bên tránh tầm của cánh tay nên chú Tài đánh sượt qua mặt, o bước tới tung một cú đấm thẳng vào vai đồng thời chân đá vào đùi chú. Chú Tài đau điếng ngã người xuống ghé thở dốc:

-Ba mẹ tui ngày xưa còn chưa đánh tui cái nào.

Mấy người làm trong nhà trầm trồ:

-Bà chủ ra đôn đẹp ghê.

O Mão bỏ ra ngoài sân, nhìn lên bầu trời:

-Con xin lỗi ông Cả. Con không muốn vậy.

Chú Tài ngày càng ghen. Ghen đến kỳ lạ! Chú không muốn o Mão ra khỏi nhà cũng như may sắm quần áo mới. Ám ức vì ghen thêm chuyện không thể trút giận vào ai khiến chú ăn ngủ không yên, lúc nào cũng chỉ chực gây sự. O Mão biết ý chồng, sống thu người lại, lo chuyện trong nhà; chú Tài tính việc bên ngoài.

Mùa hè, đại lý phân bón thưởng cho cả gia đình một suất du lịch tận Nhật Bản. Chú Tài bận coi nhà, ba mẹ con qua Nhật nhằm mùa lễ hội Hoa Anh Đào, gặp dịp tha hồ chụp hình. Chút gửi cho ba qua facebook những tấm hình tuyệt đẹp. Chút ngày càng giống mẹ xinh tươi, Chít tạc chú lúc nhỏ.

Chú Tài sắm soi tấm hình chụp chung mọi người trong đoàn, có vợ chồng o Liên, chú Tân:

-Biết ngay, tụi hấn hẹn hò nhau mà.

Chú càng nghĩ càng hậm hực. Chú lôi quần áo trong tủ của o Mão ra đốt sạch

-Khỏi ăn khỏi diện luôn. Đàn bà hư!

O Mão tay xách nách mang quà cáp cho chồng và người làm. Phân chia xong, o mở tủ thấy trống trơn, mắt tròn nhìn chú trân trân:

-Tui đốt rồi. May cái khác.

O Mão trầm ngâm:

-Không tin nhau, sống chỉ là địa ngục.

Gần tết, nhà máy cà phê từ Sài Gòn lên tổ chức cho các đại lý học cách trồng theo tiêu chuẩn để đưa hàng qua các nước châu Âu. Chẳngặng đặng dừng, chú để vợ đi 3 ngày, học xong xe đưa về tận nhà. Chú Tài đứng sau cánh cổng, tiếng o Mão chào:

-Tui vô nghe.

Chú Tài nghe loáng thoáng giọng chú Tân đáp lại. Con ghen nổi lên, chú cầm khúc cây cà phê già nhắm vợ phang tới. O Mão giơ tay lên đỡ, thuận tay chú Tài bồi thêm một cái nơi chân. O Mão ngã xuống đất, lịm người.

-Trời ơi! chết tui rồi.

Chiếc xe bỏ khách chưa kịp đi, mọi người túa xuống. O Mão gượng nói:

-Liên ơi! Làm ơn chở tau lên bệnh viện.

Nghe tiếng vợ la, chú Tài choàng tỉnh:

-Để anh chờ.

O Mão nghiêng răng:

-Không! Liên, mi chờ tau.

O Mão ở bệnh viện Hoàn Mỹ suốt cả tháng vì gãy tay và xương bánh chè bị rạn. O dặn đừng cho biết o ở đâu. Chú Tài tìm vợ khắp bệnh viện thị trấn, tỉnh, gọi điện hỏi người quen ở Sai Gòn nhưng không ai rõ.

Mỗi chiều, o Mão chống gậy ra đồi ngồi dưới gốc thông nhìn xuống đèo Mimosa: nắng quái chiều hôm buồn da diết, nhiều khi sương mù buông xuống không thấy đất trời, tưởng như mình ở tận cõi hư vô. Khi chân tay lạnh lặn, o Mão thấy lòng bình an

Buông từ đây! Xả từ đây.

Cả ánh trăng khuya! Dáng trúc gầy.

Đã từng ở chợ! Nay vào chợ.

Lả chả ngàn cân ! Mím miệng cười.(Thích Thị Tường)

O lấy giấy tờ chứng thương, đưa luật sư nhờ thảo đơn li dị. O về nhà. Chú Tài ngồi thần thờ ở hiên nhà:

-Em có chuyện muốn nói.

O không nhìn mặt chú Tài, thủng thẳng:

- Em tiếc thời gian mới lấy nhau, vợ chồng mình tuy cực khổ làm ngày làm đêm nhưng tin tưởng nhau dù bất cứ chuyện gì. Vợ chồng chịu thương chịu khó làm ăn. Hai đứa con học hành giỏi giang, hiếu thảo. Anh thương nhưng không tin vợ nên mới ghen. Vì ghen đánh vợ không nương tay. Bây giờ gãy tay chân, đọt sau liệt người hay chết, anh ở tù ai nuôi con. Thôi, tình nghĩa vợ chồng mình tới đây là hết.

-Em nói vậy sao được. Vợ chồng phải biết tha thứ cho nhau

- Giấy li hôn đây. Anh không ký, em đơn phương đưa ra tòa thêm giấy chứng thương thì họ cũng xử. Nhà cửa, đất đai em giữ để dành cho Chút, Chít. Mấy chiếc xe anh đem đi hết, anh tự lo liệu cuộc sống vì đó là nghề của anh. Tiền mặt chia làm 4, anh giữ một phần, phần 2 đứa nhỏ gửi ngân hàng lấy tiền ăn học. Em nuôi hai con. Em không muốn nhìn mặt anh nữa nên muốn thăm con, anh gọi điện thoại cho con biết chỗ đón. Anh chưa qua tuổi 40 thêm giỏi giang chịu khó cũng dễ gầy dựng lại.

Rõ tính o Mão, chú Tài biết năn nỉ cũng vô ích, chú ngậm ngùi cầm bút ký đơn. Nước mắt o Mão chảy dài than:

-Tại cố mà ra. Cố tính toán không tới nơi tới chốn, chừ tụi con phải gánh. Con đành chịu cảnh gãy gánh giữa đường. Cố ơi !

26.10.2020

Phạm Mai Hương